

Niederländisch-Deutschen Kinder- und Jugenddramatikerpreises Kaas & Kappes 2020

'Dounia B ist ein soziales Drama, das den Mut und Überlebenswillen von Kindern in einer schwierigen Lebenslage lebendig werden lässt' (juryrapport)

(speech bij de uitreiking)

Danke. Im Namen vieler Menschen.

Denn Geschichten über heute, über das Leben in einer bunten Stadt, können unmöglich von einer einzigen Person geschrieben werden.

Dieser Preis ist darum nicht nur ein Preis für den Autor, sondern für alle Macher dieses Stückes.

Dieser Preis ist auch ein Preis für die Schauspielerin Evgenia Brendes, die Dounia B aufgeführt hat und als Kind selber eine kleine Dounia B war.

Aber dieser Preis ist in erster Linie ein Preis für die vielen kleinen Dounias (Schulmädchen, die zu Hause eine andere Sprache sprechen). Diese Mädchen haben uns nämlich erklärt wie es ist um zwischen zu Hause und dem Rest der Welt Übersetzer zu sein.

Sie haben uns erklärt, was sie denken, wie sie sprechen, wovon sie träumen. Im Namen von all den Mädchen vielen Dank.

Dankuwel.

In naam van veel mensen.

Want verhalen over vandaag, over het leven in een veelkleurige stad, kunnen misschien niet meer door één mens geschreven worden.

Deze prijs is een prijs voor alle makers en onderzoekers van dit stuk.

Deze prijs is een prijs voor actrice Evgenia Brendes die Dounia B vertolkte en Dounia B is geweest, toen ze kind was.

Maar deze prijs is vooral een prijs voor de vele kleine Dounia's (schoolmeisjes die thuis een andere taal spreken) die ons voor deze voorstelling hebben verteld hoe het is om vertaler te zijn tussen thuis en de wereld rondom, die ons hebben geleerd wat ze denken, hoe ze spreken, waar ze van dromen.

In naam van hen allemaal, heel erg bedankt.

(toelichting bij het stuk)

My friends from the MarHa!tentatief and hetpaleis and I have been exploring The City as a topic for 10 years now. Not only as a theme for adults, but for children too.

The city is the place where the changes of our time first reveal themselves to us. The city of Antwerp in Belgium, about the thousandth biggest city in the world and incidentally also my city, is no different in this respect. I believe that the same mechanisms and affairs occur in a similar way in all of the cities that make up our Northern-European constellation.

When thinking about Dounia B we knew one thing for certain: it had to be a piece about a girl in a contemporary urban setting. We wanted the children in the audience to relate to the main character; to the way she talks, the way she thinks, and to her worries and problems. And given the demographic changes of the past thirty years, we quickly came to the conclusion that our main character would be a girl with a migratory background. This is the present-day reality: a significant number of our audience are kids that speak a language other than Dutch at home. In Antwerp, more than 80% of kids have at least one parent that was born in a different country and eventually migrated. And so, this became our starting point.

Above all, we wanted to show how normal this all is to kids who grow up in a contemporary city setting; the fact that a classmate would have a 'different' background is no longer even an issue at all. Why would it be? It's just the way things are now, the present-day reality.

On the other hand, it's a fascinating reality that has yet to be extensively chronicled in stories or plays. How do they do it?; shift from their mother tongue and habits from home to those at school. What kind of tensions and opportunities does this bring with it? More often than not, these children get put into the roles of translators, literally and figuratively. Acting as an intermediary between these two worlds can also place a certain amount of responsibility on the shoulders of young kids that can unfortunately turn into quite a burden.

Our story came to be through conversations and playful exercises with lots of little Dounia's. They gave us an insight into what their day looks like, what they like and dislike and which particular words they use. Satisfyingly, this means that the children in our audience now really connect with the characters on stage. My wish is that they find strength and courage in the fact that their story is now being shown on the big stage and that it is a story worth telling.

Through the years, we've learnt that in order to accurately depict an urban tale, it's not enough to just carefully choose and research your subject. You must also surround yourself by a team of people, a team of storytellers, that mirror the city you're trying to represent. And so Dounia B is made by young people, old people (like myself), by comfortably middle class people, hardworking self-made men and women, people whose families have been living here for generations, people who arrived here when they were just a child, and people who've just been here a few years. But all of us together, we share a now. The 'now' of the city. And the future.

(Evgenia: Even before I had put pen to paper, I knew Dounia would be played by the phenomenal actress that is Evgenia Brendes. She IS Dounia; she came to Antwerp when she was a kid, spoke Russian to her parents at home and slowly but surely mastered our Flemish language, she shifted between the worlds of her home life and her school and eventually brought the two of them together within herself. In other words, she understands like no one else who she embodies on stage and what kind of mirror she is.)

Ik en mijn vrienden van het MarHa!tentatief (en ditmaal ook met het paleis) verdiepen ons al 10 jaar in 'de stad' als thema, zowel voor kinderen als voor volwassenen. De stad is de plaats waar de veranderingen van deze tijd zich het eerst tonen. Dat is zo in onze stad Antwerpen, zowat de 1000ste grootste stad ter wereld, maar ik geloof dat dezelfde mechanismes en gebeurtenissen zich op een gelijkaardige manier voordoen in alle steden hier in ons Noord-Europees sterrenstelsel.

Voor **Dounia B** wisten we: het moet een stuk worden over een meisje in een stedelijke omgeving nú. We wilden dat de kinderen in de zaal zich herkennen in het hoofdpersonage; hoe ze spreekt, hoe ze denkt, wat haar problemen zijn. En gezien de demografische veranderingen van de afgelopen 30 jaar kom je dan al snel uit bij een portret van een kind met een andere achtergrond. Dat is nu eenmaal de realiteit; een aanzienlijk deel van ons publiek bestaat uit kinderen die thuis een andere taal spreken. (In mijn Antwerpen heeft meer dan 80 procent van de kinderen minstens één ouder die ooit van elders hierheen is gekomen) En dat werd dus het uitgangspunt.

We wilden vooral vertellen hoe normaal dat is voor hedendaagse stadskinderen; het feit dat iemand van elders komt is op stedelijke lagere scholen totaal geen issue meer. Waarom zou het ook? Het is de realiteit zoals die is.

Anderzijds is het een fascinerende realiteit die nog weinig beschreven wordt in verhalen of toneelstukken. Hoe doen ze het; pendelen tussen hun taal en gewoonten van thuis en die van op school? Welke spanningen en mogelijkheden geeft dat? Vaak zijn het vertalers die kinderen, letterlijk en figuurlijk, tussen die beide werelden en krijgen ze daardoor soms ook te veel verantwoordelijkheid.

Het verhaal kreeg vorm door gesprekken en spelopdrachten met tal van kleine Dounia's. We leerden van hen hoe hun dag eruit ziet, wat ze fijn en vervelend vinden, welke woorden ze gebruiken. Met als dankbaar gevolg dat die kinderen zich nu erg herkennen in het personage. En er hopelijk kracht uit putten dat hun verhaal op het toneel getoond wordt, de moeite waard is om verteld te worden.

Met de vordering der jaren hebben we ook geleerd dat om werkelijk een accuraat stedelijk verhaal te vertellen je niet alleen het onderwerp goed moet kiezen en onderzoeken. Ook het team, de mensen met wie je dat verhaal vertelt, moeten op een bepaalde manier die stad weerspiegelen. **Dounia B** is gemaakt door jonge mensen, door oude mensen als mezelf, door goed omringde middenklasse mensen, door mensen die het helemaal zelf hebben moeten regelen, door mensen die al eeuwen in dit land wonen, door mensen die als kind hier zijn gekomen, door mensen die hier nog maar enkele jaren zijn. Maar allen delen we het nu. Van deze stad. En de toekomst.

(Apart blokje over Evgenia nvdr / Nog voor er één letter was geschreven wist ik dat Dounia zou vertolkt worden door de jonge en fenomenale actrice Evgenia Brendes. Zij is Dounia; ze is als kind in Antwerpen aangekomen, sprak thuis Russisch met haar ouders en leerde met veel vallen en weer opstaan onze taal, zij pendelde tussen haar thuis- en haar schoolwereld, bracht die beide werelden in haar samen. Ze weet daardoor beter dan wie ook wie ze is op de scène, wie ze vertolkt, welke spiegel ze is)